

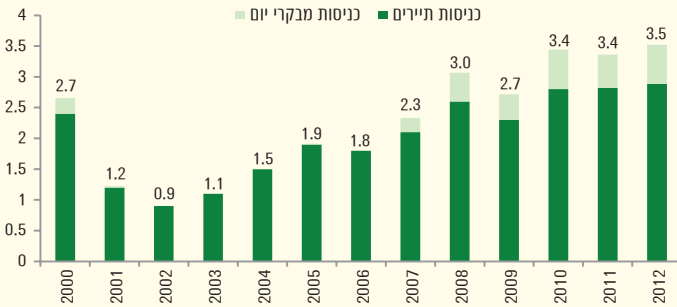

תידות ושירותי הארחה

2012 - 2000

- בשנת 2012, בפעם הראשונה, עלה מספר כניסות התיירים למדינות שונות בעולם על מיליארד - גידול של 4% בהשוואה ל-2011. מספר כניסות התיירים לאירופה, האזור המתור ביותר בעולם, גדל ב-3%, וזאת למרות הקשיים הכלכליים בה. במזרח התיכון פחת מספר כניסות התיירים ב-5%, עקב המתיחות המתמשכת הקיימת במספר יעדים באזור (לפי הנתונים של הארגון העולמי לתיירות UNWTO). הגורמים העיקריים לגידול בממדי התיירות הכלל עולמית הם העלייה ברמת החיים ובמספר שעות הפנאי והירידה בעלויות התור. לצד הגידול בממדיה, תנועת התיירות מאופיינת בתקופות של הצטמצמות בעקבות מלחמות, פיגועי טרור, משברים כלכליים ועוד.
- גם ממדי התיירות לישראל נמצאים במגמה כללית של גידול, לצד תקופות של הצטמצמות. בשנות ה-50 של המאה ה-20 היו אלף כניסות של תיירים לישראל בממוצע לשנה; בשנים 2000-2012 היה מספרן 2 מיליון בממוצע לשנה. מאז הקמת המדינה היו כ-65 מיליון כניסות של תיירים לישראל, 85% מהן היו מאז תחילת שנות ה-80. האטרקטיביות של ישראל נובעת מהריכוז של מספר גדול של אתרי דת, טבע ותרבות בשטח מצומצם, מתשתית תיירותית ענפה ומאקלים נוח.
- המשבר הגדול ביותר בתיירות לישראל חל במספנה המאה ה-21. שנות ה-2000 החלו בצפייה להאצה בתיירות הננסת לארץ, שהפכה לאכזבה גדולה בשנות האינטיפאדה השנייה 2001-2003. לאחר מכן חלה התאוששות רצופה בממדי התיירות, למעט במחצית השנייה של 2006 (בעקבות מלחמת לבנון השנייה) ובתחילת 2009 (בעקבות מבצע "עופרת יצוקה"). בשנים 2010 ו-2011 היה מספר דומה של כניסות תיירים - 2.8 מיליון, עלייה של כ-21% לעומת 2009.
- בשנת 2012 היו 2.9 מיליון כניסות תיירים לישראל (גידול של 2% לעומת 2011), ובנוסף, 635 אלף כניסות של מבקרי יום - אנשים שנכנסים לארץ ויוצאים ממנה באותו יום (גידול של 17%). בסך הכול היו 3.5 מיליון כניסות של מבקרים - תיירים ומבקרי יום (גידול של 5%).
- 46% מהכניסות של מבקרי היום היו דרך היבשה, 40% דרך הים (נוסעים בשיט) ו-14% דרך האוויר.

1 כניסות מבקרים (תיירים ומבקרי יום), מיליונים, 2012-2000

2 כניסות מבקרים, לפי דרך הכניסה, 2012

מבקר יום	תיירים	סך הכל
אלפים		
635	2,886	3,520
90	2,482	2,572
294	404	696
251	-	251
אחוז שינוי 2012/2011		
17%	2%	5%
34%	2%	3%
24%	6%	12%
6%	-	6%

1 מבצע "עופרת יצוקה" חל בינואר והשפיע על התיירות הננסת במחצית הראשונה של 2009.

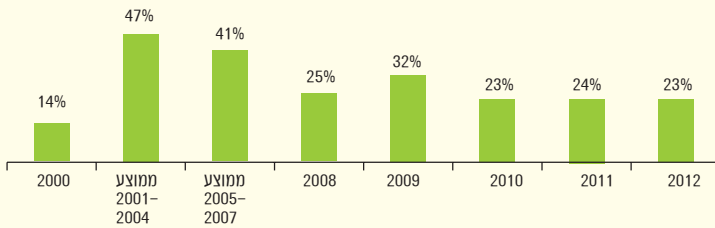
- 59% מכלל כניסות התיירים ב-2012 היו של תיירים ממדינות אירופה, 27% - ממדינות אמריקה (20% מארה"ב), 9% - מאסיה, 3% - מאפריקה ו-1% - מאוקיאניה. עד שנות ה-70 הראשונות היו מרבית התיירים מאמריקה ובשנים שלאחר מכן הגיעו יותר ממחציתם מאירופה.

3 כניסות תיירים מארצות נבחרות, 2012-2000

ארץ המוצא	2000	ממוצע 2001-2004	ממוצע 2005-2007	2008	2009	2010	2011	2012	אחוז שינוי 2012/11
סה"כ באלפים	2,417	1,157	1,930	2,560	2,321	2,803	2,820	2,886	2
סה"כ באחוזים	100	100	100	100	100	100	100	100	100
מזה: ארה"ב	20	24	26	23	23	22	21	20	0
רוסיה	7	4	5	8	10	11	13	13	8
צרפת	8	15	14	10	11	10	10	9	-2
גרמניה	7	5	5	5	6	6	6	5	-7
הממלכה המאוחדת	8	11	8	7	7	6	6	6	-2
איטליה	3	2	4	5	5	5	4	4	11
אוקראינה	2	2	2	2	2	2	4	4	2

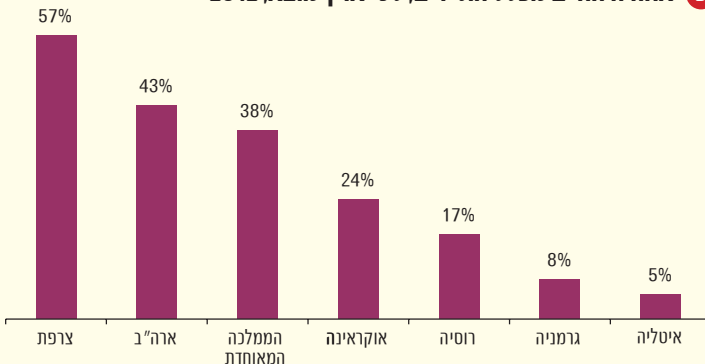
- 54% מכניסות מבקרי היום דרך היבשה ו-51% מכניסות מבקרי היום דרך האוויר היו של אזרחי רוסיה. 30% מכניסות מבקרי היום דרך הים (נוסעים בשיט) היו של אזרחי גרמניה.
- בשנת 2012 היוו התיירים היהודים 23% מכלל התיירים, בדומה לשנת 2011.

4 אחוז היהודים מכלל התיירים, 2012-2000

- ישנם הבדלים בחלקם של היהודים בקרב תיירים מארצות מוצא שונות. בכלל התיירים שהגיעו בשנת 2012 מצרפת יהודים היוו 57%, ואילו בקרב התיירים מאיטליה חלקם של היהודים היה 5% בלבד.

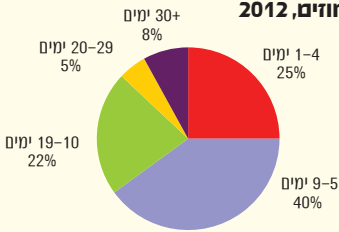
5 אחוז היהודים מכלל התיירים, לפי ארץ מוצא, 2012

¹ הנתונים על דת התיירים לקוחים מסקר שנערך בעבור משרד התיירות בקרב תיירים שיצאו מהארץ בינואר-יוני 2012.

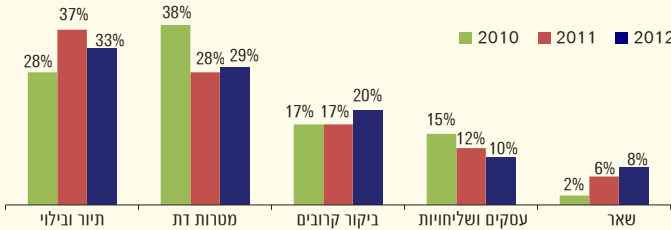
92% מכלל התיירים שהגיעו לישראל ב-2012 שהו בארץ פחות מחודש, כמו ב-2011; שהייתם של תיירים אלה ארכה 8 ימים בממוצע.

6 תיירים, לפי מספר ימי הביקור, אחוזים, 2012

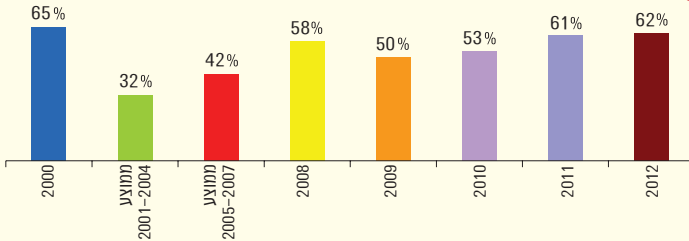
33% מהתיירים שהגיעו לישראל בשנת 2012 הגיעו למטרות תיור וביולי (בשנת 2011 היה חלקם 37% ובשנת 2010 - 28%).

7 תיירים, לפי המטרה העיקרית של הביקור, אחוזים, 2010, 2011, 2012

עם ההתאוששות בממדי התיירות לאחר השפל של 2001-2003, עלה כמעט בהתמדה חלקם של המגיעים לישראל בפעם הראשונה; בשנת 2012 הוא הגיע ל-62%.

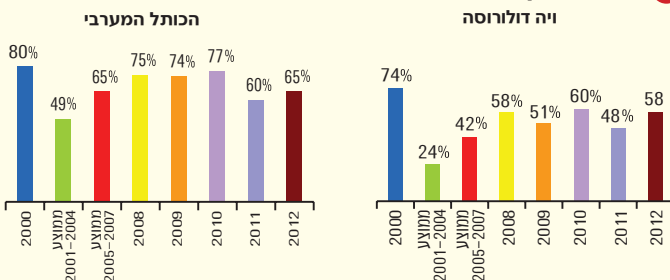
8 תיירים שביקרו בישראל בפעם הראשונה, אחוזים, 2012-2000

77% מהתיירים שהגיעו ב-2012 ביקרו בירושלים, 56% ביקרו בתל אביב-יפו, 51% - בים המלח, 44% - בטבריה ובכינרת, 25% - בחיפה ו-16% - באילת.

אחוז התיירים שביקרו בכותל המערבי ואחוז אלה שביקרו בויה דלורוסה ב-2012 גדול מאשר ב-2011.

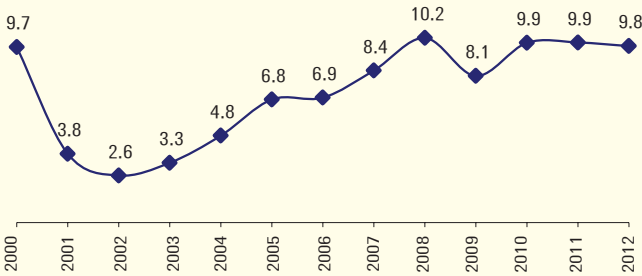
9 תיירים שביקרו בכותל המערבי ובויה דלורוסה, אחוזים, 2012-2000

1 הנתונים לקוחים מסקר שנערך בעבור משרד התיירות בקרב תיירים שיצאו מהארץ בינואר-יוני 2012.

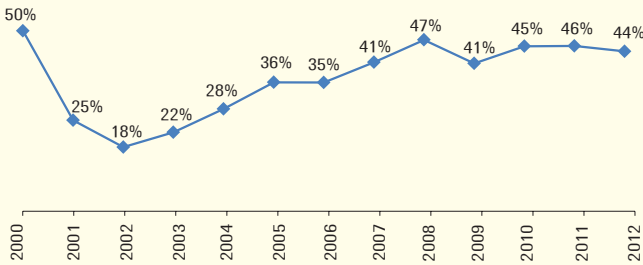
- בשנת 2012 הסתכם מספר לינות התיירים במלונות תיירות בכ-9.8 מיליון, 2% פחות מאשר ב-2011.

10 לינות תיירים, מיליונים, 2012-2000

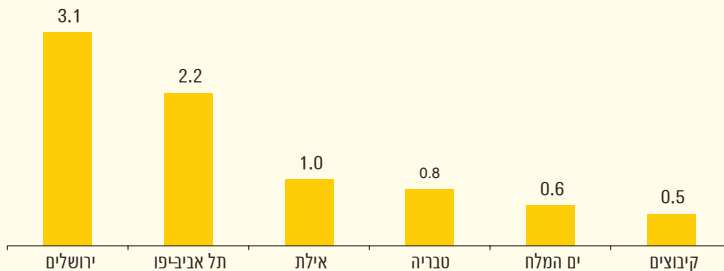

- בשנים 2000-1990 היוו לינות התיירים כ-50% מכלל הלינות במלונות התיירות; בשנות השפל 2003-2001 ירד חלקן ל-22%; לאחר מכן עלה חלקן והגיע ב-2008 לשיא של 47%, ירד ב-2009 ל-41% ועלה ב-2010 וב-2011 ל-45% ול-46% בהתאמה, בשנת 2012 היה חלקן 44%.

11 אחוז לינות תיירים מכלל הלינות, 2012-2000

12 לינות תיירים במלונות תיירות ביישובים נבחרים, מיליונים, 2012

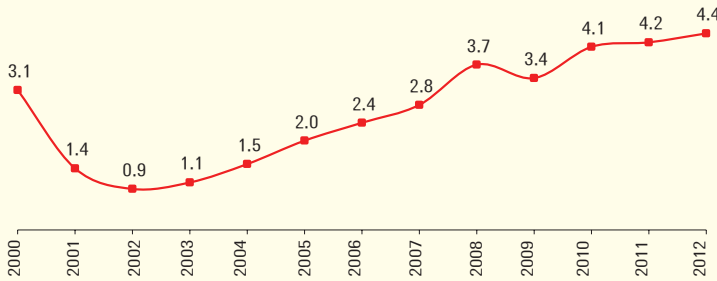

- יותר ממחצית מלינות התיירים בישראל ב-2012 היו בירושלים ובתל אביב-יפו: בירושלים היו 3.1 מיליון לינות תיירים (32% מכלל לינות התיירים) ובתל אביב-יפו היו 2.2 מיליון לינות תיירים (23%).
- במלונות תיירות בירושלים ובתל אביב-יפו לינות התיירים מהוות כ-80% מכלל הלינות, בנתניה - 67%, בקיבוצים - 33%, באזור ים המלח - 25% ובאילת - 14%.

1 לינות תיירים מחו"ל במלונות תיירות (מלונות מומלצים על ידי משרד התיירות)

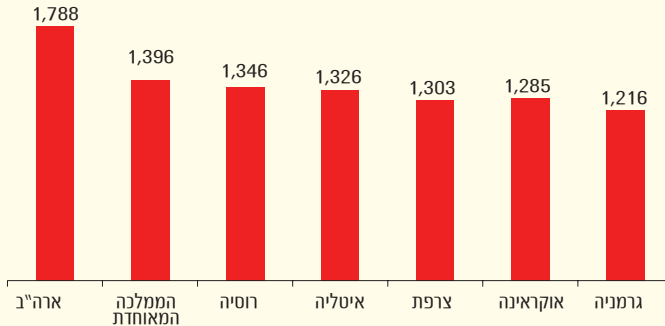
- ב-2012 הסתכמו ההכנסות מתיירים ב-4.4 מיליארדי דולרים - עלייה של 3% לעומת 2011 (4.2 מיליארדי דולרים).

13 הכנסות מתיירים, מיליארדי דולרים, 2000-2012

- ההוצאה הממוצעת של תייר שביקר בישראל ב-2012 (כולל סכומים ששולמו בחו"ל) הייתה 1,496 דולר.
- ההוצאה הממוצעת של תייר מדרום אמריקה וממרכזה הייתה 2,201 דולר, מצפון אמריקה - 1,807 דולר, מאסיה - 1,691 דולר, מאפריקה - 1,407, ומאירופה - 1,288 דולר.
- 45% מההוצאות תייר בישראל היו לבתי מלון, 14% - לקניות, 16% - לתחבורה, 11% - למזון ושתייה ו-13% - להוצאות אחרות.

14 הוצאה של תייר, לפי ארץ מוצא (ארצות נבחרות), דולרים, 2012

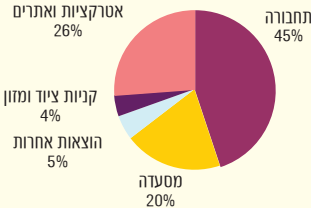

- 1 בעמוד זה המחירים הם מחירים שוטפים בדולרים. חלק מהשינויים בנתונים הכספיים בין השנים יכול לנבוע מהתנודות בשערי הדולר. בשנת 2011 היה השער 3.6 ש"ח לדולר ובשנת 2012 - 3.9 ש"ח לדולר.
- 2 לא כולל הכנסות של חברות תעופה ישראליות מדמי נסיעה של תיירים.
- 3 האומדן של הכנסות המדינה מתיירות מבוסס על נתוני ההוצאה הממוצעת לתייר.

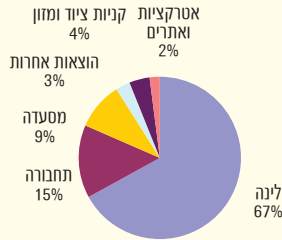
- תיירות פנים היא כלל הטיולים של ישראלים בישראל; היא כוללת טיולים בני יום אחד (58% מכלל הטיולים) וטיולים ממושכים יותר עם לינה בשירותי הארחה, בבתי קרובים וחברים ובמקומות אחרים (42% מכלל הטיולים). שירותי הארחה כוללים מלונות (מלונות תיירות ומלונות אחרים), אירוח כפרי, אכסניות נוער ובתי ספר שדה.
- בשנת 2011 הייתה ההוצאה הממוצעת לאדם לטיול בארץ ללא לינה 118 ש"ח ולטיול בארץ עם לינה - 829 ש"ח. בטיולים עם לינה, ההוצאה ללינה היוותה 60% מכלל ההוצאה לטיול.

15 הוצאה לאדם לטיול בארץ ללא לינה ועם לינה*, אחוזים, 2011

הוצאה לטיול ללא לינה

הוצאה לטיול עם לינה

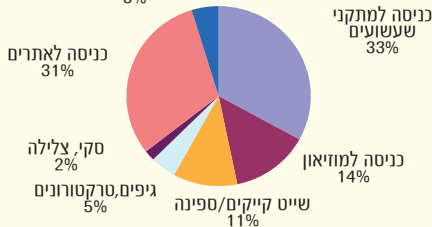

* ההוצאה לטיול מאורגן חולקה בין הסעיפים הרלוונטיים.

- 33% מהביקורים באטרקציות ובאתרים בזמן הטיול היו כניסות למתקני שעשועים, 31% היו כניסות לאתרים והשאר - ביקורים באטרקציות אחרות.

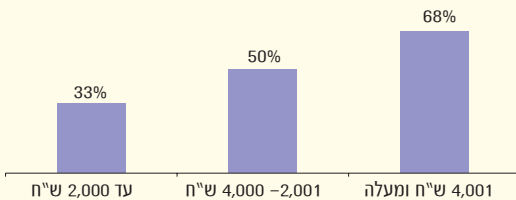
16 ביקורים באטרקציות ובאתרים בזמן הטיול, אחוזים, 2011

אחר כולל טיול חמורים, גמלים, סוסים

- אמצעי התחבורה העיקרי בטיולים בארץ (79%) הוא רכב פרטי. באוטובוס משתמשים 14% מהמטיילים וברכב שכור - כ-2%. השאר משתמשים באמצעי תחבורה אחרים.
- בשנת 2012 כ-52% מהישראלים בני 20 ומעלה יצאו לפחות לטיול אחד בארץ שכלל לינה. שיעור היוצאים לטיול קטן עם הגיל- 57% מבני 20-44, 51% בקרב בני 45-64 ו-35% מבני 65 ומעלה. שיעור היוצאים לטיול גדל עם הגידול בהכנסה.

17 בני 20 ומעלה שיצאו לפחות פעם בשנה האחרונה לנופש או לטיול בארץ שכלל לינה, לפי הכנסה חודשית לנופש, אחוזים, 2012

- 92% מהמטיילים עם לינה של ישראלים בארץ הם למטרות טיול ונופש, 4% לביקור קרובים וחברים ו-3% ללעסקים.

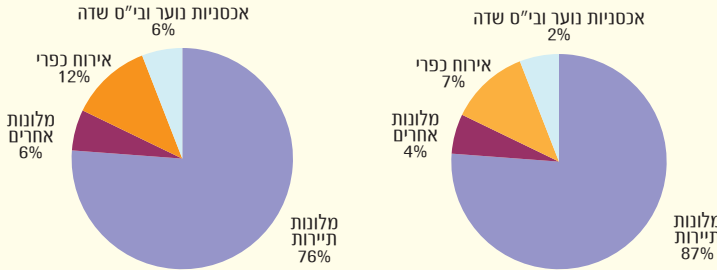
1 סביר שקיים תת-דיווח על טיולים ללא לינה, בשל היקף גדול יותר של שכחה שלהם בהשוואה לטיולים עם לינה.

- ב-2012 היו כ-7 מיליון טיולים של ישראלים שכללו לינה בשירותי הארחה. מספר הלינות בטיולים אלה היה 16.2 מיליון. בטיול היו בממוצע 2.3 לינות.

18 לינות של ישראלים בשירותי הארחה והפדיון¹ של שירותי הארחה מישראלים, לפי סוג, 2012

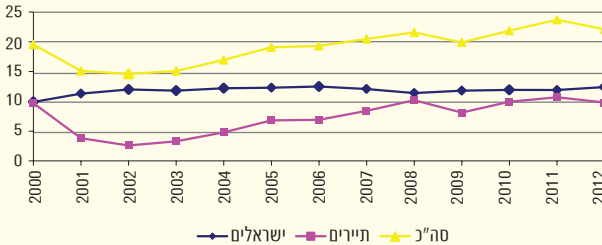
פדיון (סה"כ 6 מיליארד ש"ח)

לינות (סה"כ 16 מיליון)

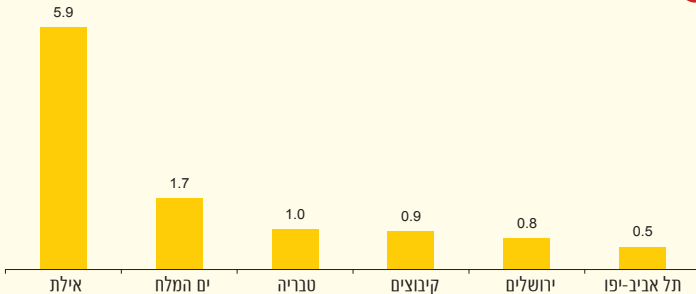
- לינות של ישראלים במלונות תירות מהוות 76% מסך הלינות של ישראלים בסוגים השונים של שירותי האירוח.
- בין 2000 ל-2012 גדל מספר לינות הישראלים ב-13% (מ-9.9 ל-12.9 מיליון, בהתאמה), זאת לאחר כמעט הכפלה של מספרן בעשור שלפני כן (5.6 מיליון לינות ב-1990). בשני העשורים חלו תנודות במספר לינות התיירים. מאז 1997 גדול מספר לינות הישראלים ממספר לינות התיירים.

19 לינות במלונות תירות, מיליונים, 2000-2012

- קרוב למחצית (47%) מכלל לינות הישראלים במלונות התיירות ב-2012 היו באילת, -14% בשפת ים המלח, 6% - בירושלים, 4% - בתל אביב-יפו, 7% - בקיבוצים ו-8% - בטבריה.

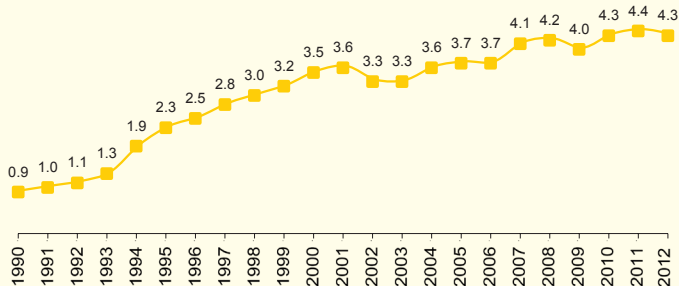
20 לינות ישראלים במלונות תירות בישובים נבחרים, מיליונים, 2012

¹ הפדיון מישראלים כולל גם פדיון מפעילויות שונות של מלונות, כגון אירועים וטקסים.

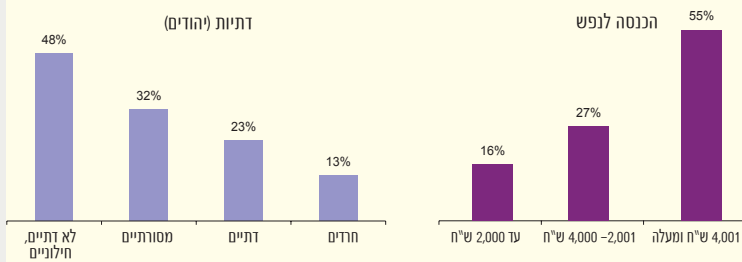
- ב-2012 יצאו לחו"ל 2.4 מיליון ישראלים (בדומה לשנת 2011). 1.6 מיליון איש יצאו לחו"ל פעם אחת, ו-800 אלף יצאו פעמיים או יותר במהלך השנה.
- ב-2012 היו 4.3 מיליון יציאות של ישראלים לחו"ל - ירידה של 1% לעומת 2011, הנובעת מירידה של 10% במספר היציאות דרך היבשה.

21 יציאות של ישראלים לחו"ל, מיליונים, 1990 - 2012

- 91% מכלל היציאות לחו"ל היו דרך האוויר, כ-400 אלף יציאות היו דרך היבשה ו-83 אלף יציאות היו דרך הים.
- מכלל היציאות דרך היבשה 66% היו דרך המעברים לירדן ו-34% - דרך אילת (טאבה).
- מכלל היציאות דרך הים 81% היו דרך חיפה ו-17% היו דרך אשדוד.
- 1.2 מיליון יציאות (28% מכלל היציאות) היו בחודשי הקיץ יולי ואוגוסט.
- בכל שנת 2012 כ-10% מכלל היציאות (443 אלף) היו של ילדים בני 0-14; בחודשי הקיץ יולי ואוגוסט עלה חלקם של הילדים ל-18%.
- 138 אלף יציאות ב-2012 היו לסיני - ירידה של 23% לעומת 2011, שנבעה ככל הנראה מהמצב המתוח במצרים. שנות השיא במספר היציאות לסיני היו 2004 ולפניה 1999 (קרוב ל-400 אלף בכל שנה). בין שתי שנים אלו, שנת השפל הייתה 2001 (כ-100 אלף יציאות).
- ב-2012 היו 4.3 מיליון חזרות של ישראלים מחו"ל. מתוכם, 29% היו חזרות לאחר שהות של עד 4 ימים בחו"ל, 58% היו לאחר שהות של 5-29 ימים ו-13% היו לאחר שהות של 30 ימים ויותר.
- בשנת 2012 דיווחו 34% מבני 20 ומעלה שיצאו לנופש או לטיול בחו"ל לפחות פעם בשנה האחרונה.

22 אחוז מבני 20 ומעלה שיצאו לנופש או לטיול בחו"ל לפחות פעם בשנה האחרונה, לפי הכנסה חודשית לנפש, ולפי דתיות (יהודים), 2012

• נתונים אודות יציאות של ישראלים לחו"ל מתקבלים ממערכת ביקורת הגבולות ואינם כוללים את יעדי הטיסה. כדי לבדוק באילו מדינות מבקרים ישראלים נעשה שימוש ב"סטטיסטיקת ראי", דהיינו התבססות על נתונים על כניסות של תיירים או של מבקרים שארגון התיירות העולמי (WTO) אוסף ממדינות העולם המדווחות לו. מדינות שאינן מדווחות לארגון נעדרות מפרסומיו. ביניהן נמנות ספרד וצרפת הנחשבות למדינות יעד שכוחות בקרב ישראלים.

• על פי הנתונים המדווחים הקיימים, ארה"ב הנה המדינה המבוקרת ביותר על ידי ישראלים. טורקיה, אשר איננה מוסיעה בלוח להלן, הייתה המדינה המבוקרת ביותר על ידי ישראלים עד שנת 2009 (למעלה מחצי מיליון כניסות של ישראלים לתחומה ב-2008). משנת 2009 ואילך חלה ירידה גדולה במספר כניסות הישראלים לטורקיה (75,611 כניסות ב-2011, ירידה של 86% לעומת 2008).

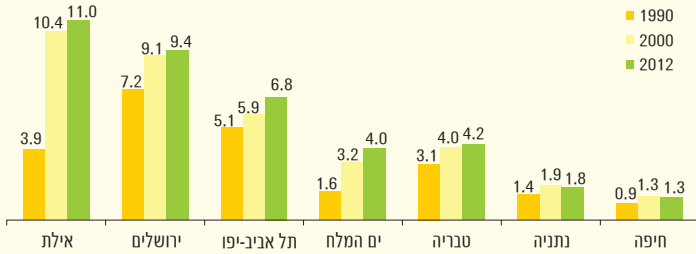
23 מספר הכניסות של מבקרים ישראלים למדינות יעד שונות, 2011-2009

מדינת יעד	2009	2010	2011	% שינוי 2011/2010
ארה"ב*	308,213	306,914	302,673	-1.4
יוון*	82,443	197,159	226,110	14.7
מצרים	203,275	226,456	177,808	-21.5
ירדן*	185,489	197,276	172,465	-12.6
הממלכה המאוחדת	157,994	158,000	164,000	3.8
תאילנד	111,243	115,961	125,149	7.9
אוקראינה	68,303	81,969	120,181	46.6

* ללא מבקרי יום
מקור: ארגון התיירות העולמי (WTO)

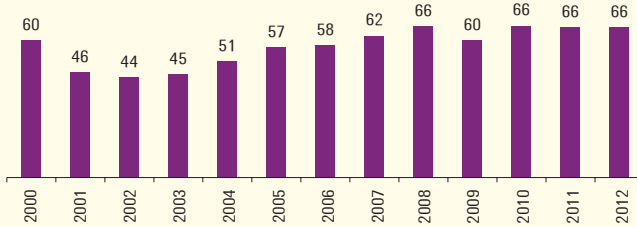
- בשנות ה-90, בעקבות גידול בממדי התיירות בישראל הן מחו"ל והן של ישראלים וצפייה למספר שיא של תיירים בשנת 2000, ובנה במלונות התיירות מספר גדול של חדרים. בין השנים 1990 ל-2000 גדל מספר החדרים ב-53%. תנופת הבנייה נעצרה בשנת 2001, לאחר פרוץ האינתיפאדה השנייה ובין השנים 2001 ל-2012 לא השתנה כמעט מספרם.
- החדרים במלונות התיירות ב-2012 (48 אלף חדרים ב-342 מלונות) היוו 77% מכלל חדרי האירוח בישראל. שאר החדרים נמצאים במלונות אחרים (6%), באכסניות נוער (2%), באכסניות נוצריות (2%), באירוח כפרי (12%) ובבתי ספר שדה (1%).
- מספר החדרים הממוצע במלון תיירות עלה מ-34 בתחילת שנות ה-60 ל-140 בשנת 2012.
- במלונות תיירות מספר המיטות הממוצע בחדר הוא 2.4. לשם השוואה, באירוח הכפרי, בבתי ספר שדה ובאכסניות נוער מספר המיטות הממוצע הוא 3.8.
- עד 1996 מספר החדרים הגדול ביותר ביישוב כלשהו היה בירושלים; מ-1997 המספר הגדול ביותר הוא באילת.

24 חדרים במלונות תיירות ביישובים נבחרים, אלפים, 1990, 2000, 2012

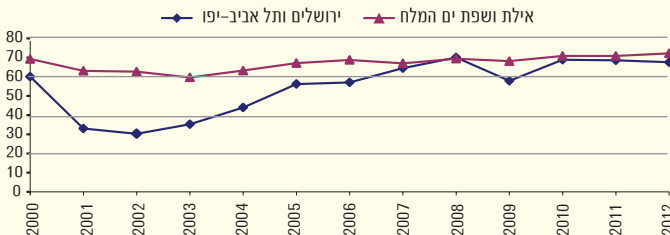
- בין 1997 ל-2000 הייתה תפוסת החדרים בבתי מלון 61% בממוצע לשנה. בשנים 2001-2003 היא ירדה לשפל של 45% בממוצע לשנה, ומאז עלתה מדי שנה עד ל-66% ב-2008 - השיעור הגבוה ביותר מאז שנת 1996. בשנת 2009 ירדה תפוסת החדרים במלונות התיירות ל-60%, בשנת 2010 היא עלתה שוב ל-66% ונשארה כך גם בשנים 2011 ו-2012.

25 תפוסת חדרים במלונות תיירות, אחוזים, 2000-2012

- בערים המבוססות על תיירות חוץ, כגון תל אביב-יפו וירושלים, חלו בין השנים 2000-2012 תנודות בתפוסת החדרים, בעקבות התפוסות במצב הביטחוני בארץ ובמצב הכלכלי בעולם. מנגד, במקומות שהתיירות אליהם היא בעיקר של ישראלים, כמו אילת ושפת ים המלח, השפעתם של אירועים אלה על התפוסה הייתה פחותה, והיא הייתה יציבה למדי.

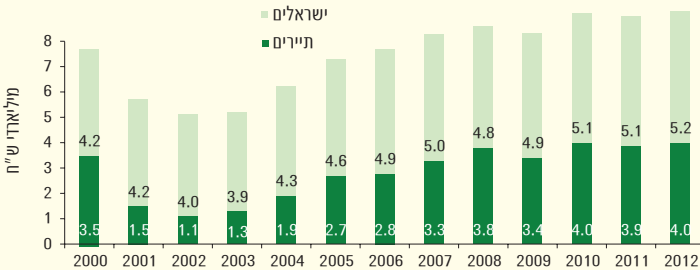
26 תפוסת חדרים במלונות תיירות ביישובים נבחרים, אחוזים, 2000-2012

- 1 מלונות הרשומים לתיירים על ידי משרד התיירות.
- 2 במספר חדרים נכללים גם חדרים סגורים זמנית. בשנים 2000-2012 היו החדרים הסגורים כ-7% בממוצע מכל החדרים.
- 3 לא כולל חדרים סגורים זמנית.

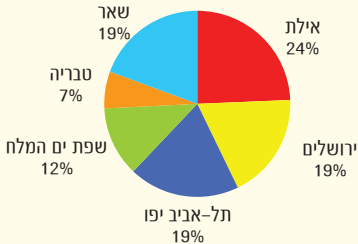
- ב-2012 היה פדיון המלונות 9.2 מיליארד ש"ח, גבוה ריאלית ב-3% מהפדיון ב-2011.
- הפדיון מתיירים ב-2012 היה 4.0 מיליארד ש"ח, גבוה ריאלית ב-3% מהפדיון ב-2011.
- הפדיון מישראלים² ב-2012 היה 5.2 מיליארד ש"ח - גבוה ריאלית ב-3% מהפדיון ב-2011.

27 פדיון מלונות תיירות, מיליארדי ש"ח, 2000 - 2012

- ב-2012 היווה הפדיון מתיירים 43% מכלל הפדיון, בדומה ל-2011. בשנת 2000 היה חלקו 45%, בשנות השפל 2004-2001 - 26% בממוצע לשנה, בשנים 2005-2006 - 36% בממוצע לשנה, ב-2007 - 40%, ב-2008 - 44%, ב-2009 - 41% וב-2010 - 44%.
- הפדיון מלינת תייר היה 109 דולר.
- הפדיון השנתי מחדר היה 51 אלף דולר.
- כ-36% מהפדיון של מלונות התיירות התקבל מהמלונות באילת ובים המלח, וכ-38% מהמלונות בירושלים ובתל אביב-יפו.

28 פדיון מלונות תיירות, לפי יישוב, אחוזים, 2012

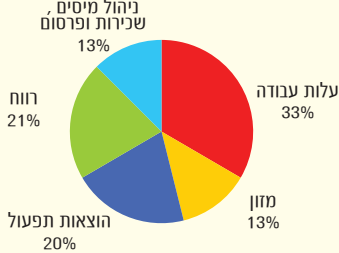
- בשנת 2012 היה הפדיון מהאירוח הכפרי כ-535 מיליון ש"ח, ירידה של 2% לעומת 2011.
- המחיר הממוצע ללונה באירוח הכפרי היה 229 ש"ח; בקיבוצים ובמושבים שיתופיים - 224 ש"ח ובאירוח הכפרי הפרטי - 235 ש"ח.
- בשנת 2012 הועסקו במלונות תיירות כ-28.8 אלף איש, ועוד 5.5 אלף איש הועסקו באמצעות חברות כוח אדם.
- השכר הממוצע לעובד במשרת שכיר במלונות הגיע ל-6,800 ש"ח בממוצע לחודש, ואילו השכר לעובד שהועסק באמצעות חברות כוח אדם היה 4,400 ש"ח בממוצע לחודש.

1 במחירי 2012 בניכוי מדד המחירים לצרכן.

2 הפדיון מישראלים כולל גם פדיון מפעילויות שונות של המלונות, כגון אירועים וטקסים.

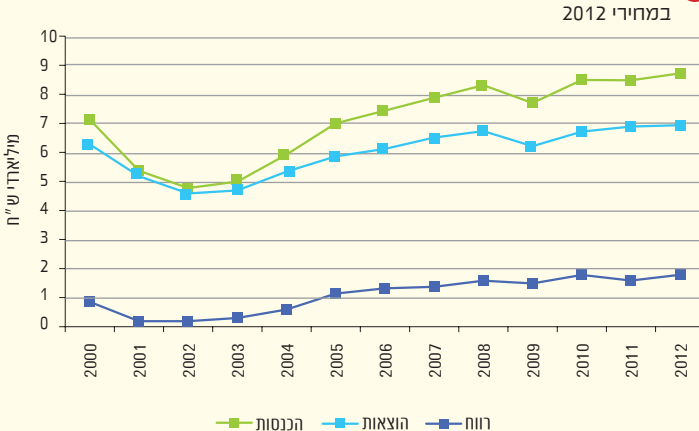
- בשנת 2012 הגיע רווח² מלונות התיירות (עודף הכנסות על הוצאות) ל-1.8 מיליארד ש"ח - 20% מההכנסות.
- הכנסות מלונות התיירות מתקבלות מהשכרת חדרים (כ-50%), משירותי אוכל לאורחי המלונות וללקוחות חיצוניים (כ-40%) וממקורות אחרים, כגון הפעלת חנויות ומועדונים, וארגון אירועים וכנסים (כ-10%).
- ההוצאות מורכבות מעלות עבודה (40%-45%), מקניות מזון (12%-16%) וממרכיבים נוספים, כגון הוצאות תפעול, ניהול, מיסים, שכירות ופרסום.
- ההוצאות לקניית מזון מהוות כ-35% מההכנסות ממזון, שיעור שנע בין כ-30% במלונות ברמה גבוהה לכ-50% במלונות עממיים.
- מכלל ההוצאות, ההוצאות למיסים, לאגרות ולביטוחים מהוות כ-6% (ללא הבדל ברמת המלון), לפרסום ולקידום מכירות - כ-3%, לצוותי תרבות ובידור - כ-1.5%, ולניהול - כ-1.5% (השיעור נע בין 1.7% במלונות ברמה גבוהה ל-0.8% במלונות עממיים).

29 הוצאות מלונות התיירות כאחוז מההכנסות, 2010

- בשנים 1991-2000 עלו ההכנסות באופן כמעט רצוף, ובהתאמה עלו גם ההוצאות; הרווח נע בין 10% ל-19% מההכנסות.
- בעתות משבר בתיירות יורדות ההכנסות של המלונות במהירות רבה יותר מאשר ההוצאות - עם פרוץ המשבר הזמנות מתבטלות, בעוד שההוצאות, בעיקר בגלל מרכיב עלות העבודה, אינן מצטמצמות באופן מיידי. בשנת 2001 קטנו ההכנסות ברבע וההוצאות כ-18% בלבד. ב-2002 קטנו ההכנסות וההוצאות בשיעור דומה (11%). אחוז הרווח מכלל ההכנסות ירד מ-12% בשנת 2000 לקרוב ל-4%. בשנים 2003-2012 גדלו ההכנסות וההוצאות, והגידול בהכנסות היה מהיר יותר (פרט לשנים 2007 ו-2009) מאשר הגידול בהוצאות, תופעה המאפיינת עתות התאוששות.
- בשנים 2010-2012 רווח המלונות היווה כ-20% מההכנסות.

30 הכנסות, הוצאות ורווח במלונות תיירות, מיליארדי ש"ח, 2000-2012

1 הסקר האחרון נערך עבור שנת 2010. עבור השנים 2011-2012 חושבו אומדנים.

2 במחירי 2012 בניכוי המדד המחירים הכללי לצרכן.

- אטרקציות תיירותיות הן גורם המשיכה העיקרי לתיירים ולכן - הסיבה העיקרית לקיומה של תעשיית התיירות. בפועל, ללא אטרקציות אין כמעט צורך בשרותים התיירותיים עליהן מבוססת תעשייה זו, כגון שירותי האירוח והתחבורה. ממדי התיירות, הן זו הנכנסת והן תיירות הפנים, מושפעים במידה רבה מהימצאותן של אטרקציות תיירותיות ביעד. מעבר לתרומתן הכללית לפיתוח התיירות, לאטרקציות התיירותיות תרומה ישירה לכלכלת ישראל באמצעות מקומות העבודה שהן יוצרות וההכנסות במטבע חוץ המופנות אליהן.
- על בסיס מרשם העסקים של הלמ"ס וקבצים מנהליים אחרים¹, חושבו אומדנים של ההכנסות מתעשיית האטרקציות והמועסקים בהן ושל מספר המבקרים בחלק מסוגי האטרקציות. בשנת 2010 היו ההכנסות מהאטרקציות התיירותיות שהכניסה אליהן בתשלום כ-1.7 מיליארד ש"ח (מעל ל-500 מיליון ש"ח מההכנסות מקורן בהקצאות ציבוריות ובתרומות). מספר המועסקים באטרקציות אלה היה כ-8,800.

31 הכנסות, מועסקים וביקורים באטרקציות תיירותיות, 2010

סה"כ	הכנסות (מיליוני ש"ח)	% שינוי 2010/2009	מועסקים (אלפים)	% שינוי 2010/2009	ביקורים (מיליונים)	% שינוי 2010/2009
1,684.1	5	8.8	2	
מוזיאונים	425.4	-3	2.0	3	3.2	18
גנים בוסניים וזואולוגיים ושמורות טבע	508.7	13	1.9	2	11.1	10
פארקי שעשועים	110.0	5	1.0	0		
פעילויות ספורט	218.7	3	1.4	-1		
פעילויות נופש אחרות	420.3	6	2.5	2		

1 נתוני רשות הטבע והגנים ונתונים מסקר "מוזיאונים בישראל" שנערך ע"י "המרכז למידע ולמחקרי תרבות" מטעם משרד התרבות והספורט.

- תעשיית התיירות מבוססת בעיקר על שירותי הארחה (28% מתפוקת התיירות), ועל שירותי תחבורה אווירית (29%). ענפים נוספים התורמים לתפוקת התיירות הם סוכני נסיעות (9% מתפוקת התיירות), מסעדות (7%), שירותי פנאי ונופש (3%) ועוד.
- בשנת 2012 נאמדה הצריכה התיירותית במשק הישראלי (של תיירים מחו"ל, של ישראלים עברו ונסיעות לחו"ל ושל ישראלים בארץ) ב-39.6 מיליארד ש"ח - עלייה של 7% לעומת 2011.
- ההוצאות של תיירים מחו"ל בישראל (כולל דמי טיסה בחברות תעופה ישראליות) נאמדו ב-19.7 מיליארד ש"ח, שהם 50% מכלל הצריכה התיירותית וקרוב ל-17% מסך יצוא השירותים של ישראל. בהשוואה ל-2011 זו עלייה של 11% בהוצאות של תיירים מחו"ל בישראל.
- ההוצאות בישראל של ישראלים עבור טיולים בארץ וטיולים בחו"ל נאמדו בכ-20 מיליארד ש"ח - 50% מסך הצריכה התיירותית. בהשוואה ל-2011 זו עלייה של 4%.

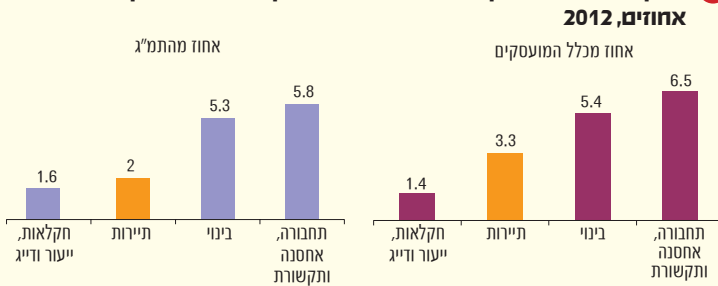
אומדנים כלכליים של תיירות, 2012-2006

במחירים שוטפים

אחוז שינוי 2012/11	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	
צריכה תיירותית מיליארד ש"ח								
-2	39.6	36.9	36.4	33.0	32.9	31.0	28.7	צריכה תיירותית סה"כ
-5	19.7	17.8	17.9	15.8	16.1	14.3	13.1	צריכה של תיירות נכנסת
1	19.9	19.1	18.5	17.2	16.8	16.7	15.6	צריכה תיירותית של ישראלים
ערך מוסף של תיירות								
-2	18.6	17.3	17.1	15.4	15.4	14.4	13.3	ערך מוסף של תיירות מיליארד
	2.0	2.0	2.1	2.0	2.1	2.1	2.1	ערך מוסף של תיירות כאחוז מהתמ"ג
4	110	103	99	95	95	91	90	מועסקים (אלפים)

- על בסיס הצריכה התיירותית חושבו אומדנים כלכליים, כגון התפוקה התיירותית (פדיון), התוצר התיירותי (הערך המוסף של תיירות) ומספר המועסקים בתיירות. כך בשנת 2012 נאמד הערך המוסף של תיירות ב-18.6 מיליארד ש"ח (2% מהתמ"ג) ומספר המועסקים בענף התיירות ב-110 אלף (כ-3% מכלל המועסקים במשק).
- בגרף 33 מוצגים חלקיהם היחסיים בתמ"ג ובתעסוקה של ענף התיירות ושל ענפים נבחרים נוספים.

חלקם של ענפי משק נבחרים בכלל המועסקים ובתוצר הגולמי, אחוזים, 2012

1 בהגדרות של החשבונות הלאומיים ובסיווג ענפי הכלכלה, תיירות אינה מוגדרת כענף, אך בסטטיסטיקה של תיירות נהוגה שיטה (חשבון הלווין של תיירות) שמחשבת את החלק התיירותי של ענפים שונים במשק ובעזרתה את התוצר התיירותי (הערך המוסף של התיירות). הנתונים שמתקבלים הם בני השוואה עם נתוני החשבונות הלאומיים.

2 שער הדולר עלה ב-2012 ב-7.8% בהשוואה ל-2011.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

אתר אינטרנט: www.cbs.gov.il

דוא"ל: info@cbs.gov.il

טלפונים מרכז המידע:

ירושלים: 02-6592666

תל אביב-יפו: 03-5681933

תיירות ושירותי הארחה 2000-2012

כתיבה: טילדה חייט, עמרי רומנו ולנה אוסטרובסקי | עורכת סדרת סטטיסטיקה: נורית יפה | אוקטובר 2013